

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๙/ ๕๗๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส18954
วันที่ 5 ก.พ. 59
เวลา 16.15
วันที่ : 51970/59
วันที่ : 05 ก.พ. 59 เวลา : 16:00

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ ณ เมืองดาวอส สมาพันธรัฐสวิส

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้
เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สมาพันธรัฐสวิสเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ
(Informal WTO Ministerial Gathering: IMG) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ ณ เมืองดาวอส โดยมีผู้ช่วยรัฐมนตรี
ประจำกระทรวงพาณิชย์ (นายวิจิตรชัย แจ่มแจ่ม) เป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

๑) ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วยรัฐมนตรีจากสมาชิก WTO ที่มีบทบาทสำคัญ จำนวน
๒๒ ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย บราซิล แคนาดา จีน คอสตาริกา สหภาพยุโรป ฮองกง อินโดนีเซีย
ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เลโซโท (กลุ่มแอฟริกา) เม็กซิโก นอร์เวย์ ปากีสถาน รัสเซีย แอฟริกาใต้ สวิตเซอร์แลนด์ ไทย
ตุรกี และสหรัฐฯ พร้อมทั้งผู้อำนวยการใหญ่ WTO และประธานคณะมนตรีใหญ่ WTO โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของ WTO เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลการเจรจาการค้า
พหุภาคีที่มีนัยสำคัญ สำหรับการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก สมัยสามัญ (Ministerial Conference: MC) ครั้งที่
๑๑ (MC๑๑) ในปี ๒๕๖๐

๒) ที่ประชุมฯ มีความเห็นและท่าที สรุปได้ ดังนี้

๒.๑) เน้นย้ำความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อมติการประชุม MC๙ และ MC๑๐ เมื่อปี ๒๕๕๖
และ ๒๕๕๘ ตามลำดับ ในทุกเรื่อง อาทิ การให้สัตยาบันความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Agreement
on Trade Facilitation: TFA) และการแข่งขันการส่งออก (Export Competition) ภายใต้การเจรจาเขต

๒.๒) สนับสนุนให้สมาชิกแสดงความยืดหยุ่นและเข้าร่วมหารือทั้งในประเด็นคงค้างภายใต้
การเจรจาอบโดฮา (Doha Development Agenda: DDA) อาทิ สินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และบริการ ใน
รูปแบบใหม่ และประเด็นใหม่อื่นๆ (New Issues) อาทิ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) การลงทุน
(Investment) นโยบายการแข่งขันทางการค้า (Competition Policy) และเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Trade) เพื่อ
รองรับสถานการณ์การค้าของศตวรรษที่ ๒๑ โดยเลโซโทเรียกร้องให้การหารือในทุกประเด็นเจรจาเป็นไปด้วย
ความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ เห็นว่า ประเด็นการพัฒนายังคงเป็นหัวใจ
สำคัญของการดำเนินงานภายใต้ WTO

๒.๓) สนับสนุนให้สมาชิกเปิดกว้างให้ภาคธุรกิจ (ทั้งบริษัทข้ามชาติและวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม) และภาคประชาสังคม เข้ามีส่วนร่วมในการหารือของ WTO เพื่อความโปร่งใส ครอบคลุมและทั่วถึง

๒.๔) สมาชิกบางประเทศ อาทิ เม็กซิโก อินโดนีเซีย ฮองกง เลโซโท จีน และคอสตาริกา
ต้องการผลักดันให้ระดับผู้นำประเทศ/ระดับการเมืองเข้ามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงาน/ข้อตัดสินใจของ WTO อย่าง
รวดเร็วยิ่งขึ้น อาทิ เสนอจัดการประชุมระดับสูงเพื่อหารือประเด็นขัดแย้งสูง เพื่อหาข้อสรุปก่อนการประชุม MC

๓) ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์กล่าวสนับสนุนให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อมติการประชุม MC๙ และ MC๑๐ และให้มีการหารือประเด็นคงค้างภายใต้ DDA โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อบรรลุผลการเจรจาที่เป็นรูปธรรมและมีความสมดุล รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการหารือประเด็นใหม่อื่นๆ ภายใต้ WTO ในฐานะที่เป็นองค์กรระดับพหุภาคีที่มีหน้าที่จัดทำกฎเกณฑ์การค้าโลก เพื่อรองรับระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของสมาชิก เนื่องจากปัจจุบันมีการเจรจาจัดทำกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นใหม่อื่นๆ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีระดับภูมิภาค ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประเทศที่ไม่ได้เข้าร่วมเจรจาความตกลงดังกล่าว อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อทั้งประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ในยุคที่โลกต้องพึ่งพากันและกันยิ่งขึ้น

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

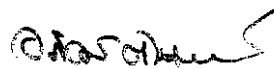
๑) ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดยังคงให้ความสำคัญต่อการเจรจาและการปฏิรูปภาคเกษตร อย่างไรก็ตาม สมาชิกกลุ่ม G-๓๓ ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีท่าทีปกป้องสินค้าเกษตร กลับเริ่มแสดงท่าทีที่แตกต่างกัน เช่น อินโดนีเซียมีท่าทีแข็งกร้าวในการผลักดันให้มีการหารือแนวทางหรือข้อเสนอใหม่ๆ โดยไม่ต้องการยึดติดท่าทีเดิม และสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรรมผ่านการปรับใช้เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ แทนการปรับใช้มาตรการจำกัดทางการค้า ส่วนตุรกีและเลโซโทยังคงสนับสนุนการเจรจาจัดทำการใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard Mechanism: SSM) ซึ่งในขั้นนี้ ไทยไม่สามารถยอมรับได้ เนื่องจากจะกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย แต่พร้อมที่จะเปิดรับข้อเสนอที่มีเงื่อนไขการใช้ SSM ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง/ไม่ถูกนำมาใช้อย่างพร่ำเพรื่อ ในขณะเดียวกัน สหรัฐฯ ผลักดันการเปิดตลาดสินค้าสิ่งแวดล้อมภายใต้ความตกลงสินค้าสิ่งแวดล้อม (Environmental Goods Agreement: EGA) ในรูปแบบพหุภาคี (Plurilateral Negotiations)

๒) บราซิล อาร์เจนตินา และเลโซโท ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของ WTO ในการเป็นเวทีที่ให้โอกาสทุกฝ่ายทัดเทียมกัน (level playing field) ของการค้าโลกสำหรับสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมความตกลงการค้าเสรี ซึ่งมีการหารือประเด็นใหม่อื่นๆ โดยแนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องกับไทย ในขณะที่ออสเตรเลียเห็นว่าการดำเนินงานภายใต้ความตกลงการค้าเสรีเปรียบเสมือน “building block” ของระบบการค้าพหุภาคี

๓) ปัจจุบัน ไทยมีเป้าหมายการส่งออกไปตลาดใหม่ ได้แก่ ประเทศกำลังพัฒนาและพัฒนาน้อยที่สุด เพื่อทดแทนตลาดหลักเดิม รวมทั้งได้เข้ามีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกเป็นอย่างมาก กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรให้มีการพิจารณาข้อเสนอใหม่ๆ สำหรับการเปิดตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อใช้ต่อรองกับข้อเรียกร้องเรื่องการปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างที่มากเกินไปของประเทศเหล่านั้น ซึ่งจะทำให้เกิดการเปิดตลาดน้อยลง รวมทั้งพิจารณาท่าทีไทยเรื่องความตกลง EGA ซึ่งสหรัฐฯ ต้องการให้บรรลุผลสำเร็จดังเช่นการเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) และพิจารณากำหนดแนวทางการเจรจาประเด็นใหม่อื่นๆ ของไทย เพื่อเตรียมการสำหรับการเจรจาภายใต้ WTO ในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แปซิฟิกและองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๐๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖